

Nr 112.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga fastigheter m. m.; given Stockholms slott den 28 februari 1941.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustaf Andersson.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 februari 1941.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ERIKSSON, BERGQUIST, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Andersson:

I skrivelse den 20 februari 1941 har järnvägsstyrelsen framlagt förslag om försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga markområden, som äro eller komma att bliva obehöfliga för järnvägsändamål. En styrelsens skrivelse bilagd förteckning över ifrågavarande fastigheter och fastighetsdelar torde få såsom bilaga fogas till dagens statsrådsprotokoll.

Järnvägsstyrelsen erinrar i sin skrivelse till en början om att riksdagen vid flera tidigare tillfällen medgivit, att dylika för järnvägarna icke erforderliga områden finge försälas på villkor, som fastställdes av Kungl. Maj:t. I anslutning härtill anför styrelsen:

Bihang till riksdagens protokoll 1941. 1 saml. Nr 112.

På senare tiden hava till järnvägsstyrelsen eller linjemyndigheterna inkommit vissa framställningar om köp av sådana statens järnvägar tillhöriga områden, till vilkas försäljning styrelsen förut icke haft anledning begära riksdagens medgivande.

Utöver nyssnämnda områden finnas vid statens järnvägar åtskilliga andra områden, som antingen redan äro eller ock i en nära framtid komma att bliva för järnvägsändamål obehövlige men för vilka försäljningsmedgivande icke hitintills begärts.

I närlagda förteckning hava sammanförts de områden, till vilkas försäljning riksdagens medgivande nu anses böra utverkas.

Beträffande områdenas beskaffenhet m. m. tillåter sig styrelsen hänvisa till i förteckningen intagna uppgifter.

I sin skrivelse den 25 april 1939, nr 199, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition den 3 mars 1939, nr 141, angående försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga fastigheter m. m. har riksdagen framhållit önskvärdheten av att i framdeles förekommande liknande ärenden till riksdagen uppgifter måtte framläggas om taxeringsvärde eller andra upplysningar, som gäve möjlighet till ett säkrare bedömande av ifrågavarande fastigheters ungefärliga värde.

Med anledning härav får styrelsen meddela, dels att till försäljning upptagna fastigheter eller fastighetsdelar i regel icke äro för sig taxerade, dels ock att värdet ofta är synnerligen svårt att för statens järnvägar bedöma, då det är det ändamål, för vilket respektive område är avsett, som bestämmer det pris som kan ernås.

Då det gäller mera värdefulla fastigheter och fastighetsdelar har styrelsen dock med utgångspunkt från vissa förutsättningar sökt uppskatta dessas ungefärliga värden. I anslutning härtill har styrelsen för följande i ovannämnda förteckning upptagna områden skattat värdena:

inom I distriktet vid Södertälje C (cirka 8,700 kvadratmeter äldre järnvägsbank och delvis utfylld kärr- och sankmark) till 26,000 kronor, vid Örebro (cirka 105 hektar åker, äng, vassar och sjöbotten å Alnängarna) till 50,000 kronor och vid Kimstad (cirka 3,900 kvadratmeter av bangårdsområdet jämte bostadshuset nr 9 B och 9 C) till 29,000 kronor,

inom II distriktet vid Strömstad (cirka 616 kvadratmeter tomt med garage och bostadsbyggnad) till 49,000 kronor och vid Bengtsfors (cirka 39,000 kvadratmeter av bangårdsområdet) till 53,000 kronor,

inom III distriktet vid Hälsingborg (cirka 415 kvadratmeter, tomten nr 3 i kvarteret John Ericson med ett bostadshus) till 75,000 kronor och vid Lackalänga (cirka 12.50 hektar uttömt grustag) till 20,000 kronor,

inom IV distriktet vid Kramfors (cirka 1,220 kvadratmeter tomt med garage och bostadshus) till 45,000 kronor samt

inom VI distriktet vid Målerås (cirka 920 hektar jordbruksfastigheter, huvudsakligen avsedda för skogsbruk, belägna i tvenne skilda block på cirka $\frac{1}{2}$ mils avstånd från Målerås station) till 250,000 kronor (sammanlagt taxeringsvärde cirka 110,000 kronor).

I övrigt rör det sig om mindre värdefulla områden, som icke var för sig kunna beräknas i värde uppgå till 20,000 kronor.

Försäljningssummorna borde, anför järnvägsstyrelsen, liksom tidigare skett, tillföras statens järnvägars fond för markförvärv.

Då det kunde tänkas, att någon enstaka fastighet eller del därav kunde komma att befinnas lämplig för annat statens verk, komme järnvägsstyrelsen att i varje särskilt fall, såsom hittills skett vid försäljning av statens järnvägar tillhöriga markområden, undersöka, huruvida fastigheten eller fastighetsdelen lämpligen borde överlätas eller reserveras för annat statligt ändamål.

I anslutning till vad sålunda anförts hemställer styrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen *dels* medgiva, att i förenämnda förteckning avsedda markområden m. m. må försäljas under villkor, som av Kungl. Maj:t fastställas, *dels ock* besluta, att de medel, som i anledning av förevarande försäljningar komme att inflyta, skola tillföras statens järnvägars fond för markförvärv.

Till en början torde jag få erinra om att Kungl. Maj:t, i anledning av vad 1939 års lagtima riksdag i skrivelse nr 198 uttalat angående lämpligheten av, bland annat, enhetliga normer för försäljning av under kommunikationsverkens förvaltning stående fastigheter, genom beslut den 12 maj 1939 anbefallt generalpoststyrelsen, telegrafstyrelsen, järnvägsstyrelsen och vattenfallsstyrelsen att med beaktande av vad riksdagen i nämnda skrivelse anført i samråd uppgöra och till Kungl. Maj:t inkomma med utredning och förslag i ämnet. Med gemensam skrivelse den 28 januari 1941 hava nämnda verksstyrelser inkommit med den anbefallda utredningen. Innan slutlig ställning toges till de i utredningen framlagda förslagen, torde resultaten av pågående utredningar rörande motsvarande spörsmål för övriga delar av statsförvaltningen böra avvaktas.

Departements-
chefen.

Vad härefter angår de i järnvägsstyrelsens förevarande framställning avsedda, statens järnvägar tillhöriga fastigheterna och fastighetsdelarna anses desamma av järnvägsstyrelsen vara eller inom en snar framtid komma att bliva obehövlige för statens järnvägar. Med hänsyn härtill torde anledning till erinran mot det av järnvägsstyrelsen föreslagna försäljningsbemyndigandet icke föreligga. Jag vill därför tillstyrka, att riksdagens medgivande till fastigheternas och fastighetsdelarnas försäljning under av järnvägsstyrelsen angivna förutsättningar inhämtas.

I likhet med vad förut tillämpats torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att pröva föreliggande köpeanbud och fastställa de villkor, under vilka varje område må försäljas. Såsom tidigare i regel skett och järnvägsstyrelsen jämväl nu föreslagit synas inflytande försäljningsmedel böra tillföras statens järnvägars fond för markförvärv.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels medgiva, att de i den såsom bilaga till statsrådsprotokollet fogade förteckningen avsedda, statens järnvägar tillhöriga markområdena m. m. må försäljas under villkor, som av Kungl. Maj:t fastställas,

dels ock besluta, att vid nämnda försäljning inflytande medel skola tillföras statens järnvägars fond för markförvärv.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

A. C. F. v. Krusenstierna.

Bilaga.

Förteckning över statens järnvägar tillhöriga fastigheter och fastighetsdelar, som ej äro eller beräknas bliva för järnvägsändamål behövliga.

L ä g e	Ungefärlig areal kvm	A n m ä r k n i n g a r
<i>I distriktet.</i>		
Södertälje C.	8,700	Äldre järnvägsbank och delvis utfylld kärr- och sankmark. { Åker, äng, vassar och sjöbotten å Alnängarna. Areal cirka 105 hektar
Örebro	—	
Västanfors	8,500	{ Delar av bangårdsområdet och mark för upprivet industri-spår.
Hölö	15,700	Delar av bangårdsområdena.
Västerljung.	14,000	
Nyköpings östra	1,050	Del av bangårdsområdet jämte bostadshus nr 9 A.
Okna	1,350	
Kimstad	3,900	{ Del av bangårdsområdet jämte bostadshusen nr 9 B och 9 C.
Fågelhem	360	Del av bangårdsområdet.
Rotebro	6,300	Tomtmark.
Uppsala C.	750	Del av bangårdsområdet.
Tierp.	2,220	{ Stadsägan nr 124 med garage-, verkstads- och magasinbyggnad.
<i>II distriktet.</i>		
Strömstad	616	Tomt med garage- och bostadsbyggnad.
Ödeborg	1,900	Tomt med enskild tillhörig byggnad.
Billingsfors	2,850	{ Delar av bangårdsområdet med enskilda tillhöriga byggnader.
Bengtstads	39,000	Delar av bangårdsområdet.
Mölnåls övre	6,200	Tomtmark i uttömt grustag med enskild tillhörig byggnad.
Mölnåls övre—Möln- lycke	2,200	Tomtmark.
Hindås	2,100	
Bollebygd	6,500	
Sandared	30,000	
Sjömarken	9,500	Del av bangårdsområdet.
Ullared	12,000	
<i>III distriktet.</i>		
Hörby	720	Tomt nr 6 i kvarteret Gärsnäs.
Eslöv	4,800	{ Gatumark i Storgatan enligt fastställd stadsplan; nyttjas av staden sedan år 1876 utan ersättning.
Hälsingborg	415	Tomten nr 8 i kvarteret John Ericson med ett bostadshus.
Lackalänga	—	Uttömt grustag. Areal cirka 12,50 hektar.
Vallkärra	550	Lägenheten Vallkärra 5 ¹⁴ med ett bostadshus.
<i>IV distriktet.</i>		
Ockelbo	11,000	{ Del av bangårdsområdet med enskild tillhörig såg jämte hyvleri.
Kolforsen—Ockelbo	26,000	Skogsmark.
Näsviken	19,000	Skogs- och tomtmark vid Näsvikens gamla station.
Furudal	4,400	Tomtmark med enskilda tillhöriga bostadshus.
Lillhamra	9,400	Del av bangårdsområdet med enskild tillhörigt bostadshus.
Svenstavik	3,500	Tomtmark.

L ä g e	Ungefärlig areal kvm	A n m ä r k n i n g a r
Söråker	8,200	Del av bangårdsområdet.
Kramfors	1,220	Tomt med garage och bostadshus.
Långvattnet	6,600	Del av bangårdsområdet.
<i>VI distriktet.</i>		
Sparsör	350	Tomtmark med enskild tillhörig byggnad.
Hillared	4,000	Tomtmark med enskild tillhörig byggnad samt sankmark.
Kinds härads järnväg, avsöndrad mark	—	{ Gammal banvall å linjen Borås—Hillared. Areal cirka 45 hektar.
Målerås	—	{ Jordbruksfastigheter, huvudsakligen för skogsbruk, belägna i tvänne block på cirka 1/2 mils avstånd från Målerås station. Areal sammanlagt cirka 920 hektar.